

ជំពូកទី ១៣

ការក្លាយជាចំណែករបស់សហគមន៍

កុមារដែលមិនអាចមើលឃើញច្បាស់ គឺជាចំណែកនៃសហគមន៍ដូចកុមារដទៃទៀតអញ្ចឹងដែរ ។ ប៉ុន្តែពួកគេព្យាបាល ណាស់ កុមារដែលមិនអាចមើលឃើញច្បាស់ត្រូវបានទុកចោលនៅផ្ទះ ។ ពួកគេកម្របានចេញទៅលេងនៅខាងក្រៅ ឬ ដើរ ទៅនេះទៅនោះ ឬ ជួយធ្វើកិច្ចការរបស់ក្រុមគ្រួសារ ។ កុមារទាំងនេះមានឱកាសតិចតួចណាស់ក្នុងការទាក់ទងឱ្យបានស្គាល់ មនុស្សដទៃទៀត ហើយមនុស្សដទៃទៀតក៏មិនបានទាក់ទងឱ្យបានស្គាល់កុមារទាំងនេះឡើយ ។ មនុស្សម្នាក់ៗនឹងគិតថា កុមារ ពិការភ្នែកមិនអាចរៀនពីរបៀបធ្វើអ្វីមួយបានឡើយ ។ នៅពេលកុមារដែលមិនអាចមើលឃើញច្បាស់ចេញដើរនៅក្នុង សហគមន៍ មនុស្សម្នាក់ៗតែងស្នាក់ស្នើរចិត្តក្នុងការនិយាយទៅរក ឬ មិនដឹងការរៀបចំបូកពារជាមួយពួកគេយ៉ាងណាឡើយ ។

ក្នុងនាមជាឪពុកម្តាយ អ្នកអាចធ្វើអ្វីៗបានយ៉ាងច្រើនដើម្បីជួយកូនអ្នកឱ្យក្លាយជាសមាជិកសកម្មនៃសហគមន៍ ។ ចូរនាំកូនទៅជាមួយឱ្យបានញឹកញាប់តាមដែលអាចធ្វើបានដូចជា នៅពេលអ្នកទៅដងទឹក ឬ ទៅរកអុស, ពេលអ្នកទៅផ្សារ, ឬ ទៅសាលារៀន, ទៅកន្លែងបុណ្យទាន និងពិធីប្រជុំនៅក្នុងសហគមន៍ ព្រមទាំងចូលរួមក្នុងព្រឹត្តិការណ៍ទាំងឡាយ ។ នៅ តាមផ្លូវ ចូររៀបរាប់ប្រាប់កូនអ្វីដែលអ្នកឃើញ និងលើកទឹកចិត្តនាងឱ្យស្តាប់សម្លេងនានា និងប៉ះ ហើយហិតក្លិនអ្វីៗ ។ ចូរណែនាំនាងដល់មនុស្ស និងសត្វដែលអ្នកបានជួប ព្រមទាំងបង្រៀននាងពីរបៀបគួរសមដល់មនុស្សម្នាក់ៗទាំងឡាយ ។

របៀបដែលសមាជិកសហគមន៍អាចជួយយកអាសារ

សមាជិកសហគមន៍អាចស្វែងសិក្សាឱ្យដឹងថា កុមារដែលមិនអាចមើលឃើញច្បាស់ គឺសកម្មដូចកុមារដទៃអញ្ចឹងដែរ ។ តែនាងក៏ត្រូវការការជួយពិសេសដើម្បីឱ្យបានស្គាល់មនុស្សម្នា និងស្វែងរកផ្លូវដើរចេញចូលដោយខ្លួនឯងផងដែរ ។ មនុស្សម្នាអាចទើបទាល់ចិត្តជាមួយកូនរបស់អ្នក ទាល់តែអ្នកពន្យល់អ្នកទាំងនោះពីរបៀបរៀបចំបូកពារជាមួយនាង ។

➢ វិធីជួយសមាជិកសហគមន៍ឱ្យចេះទាក់ទងជាមួយកូនរបស់អ្នក

ចូរលើកទឹកចិត្តសមាជិកសហគមន៍ឱ្យនិយាយរកកូនរបស់អ្នកនៅពេលណាពួកគាត់ជួបនាង ។ ស្នើឱ្យពួកគាត់ណែនាំខ្លួនដល់កូនរបស់អ្នក និងហៅនាងឱ្យចំឈ្មោះ ដូច្នេះនាងដឹងថាពួកគាត់និយាយរកនាង ។ ចូរពន្យល់ថាពួកគាត់គួរតែនិយាយត្រង់ទៅរកនាងជាជាងសួរអ្នកដទៃអំពីនាង ។

ចូរលើកទឹកចិត្តមនុស្សម្នាឱ្យជួយកូនអ្នកស្វែងរកអ្វីដែលនាងកំពុងរក ។ សមាជិកសហគមន៍ក៏អាចរៀនផងដែរ ដើម្បីប្រាប់ទិសដៅដែលនឹងជួយនាងឱ្យរកអ្វីៗដោយខ្លួននាងផ្ទាល់ (សូមអានទំព័រ 111 ដល់ 113) ។

ចូរលើកទឹកចិត្តមនុស្សម្នាឱ្យឆ្លើយតបនឹងសំណួរកូនអ្នកហើយពន្យល់ពីអ្វីៗដល់នាង ។ ខណៈពេលដែលសមាជិកសហគមន៍ចាប់ស្គាល់កូនអ្នក ពួកគាត់នឹងចាប់ផ្តើមដឹងថានាងអាចធ្វើអ្វីៗបានច្រើនជាងការគិតទុករបស់ពួកគាត់ថាអាចទៅរួច ។

របៀបដែលកុមាររងឱ្យតៗអាចជួយយកអាសារ

ក្មេងៗអាចគ្មានចិត្តចម្រើនចំពោះកុមារដែលមិនអាចមើលឃើញច្បាស់ ។ ពួកគេអាចបន្តបង្ហាត់ លើចំអក ធ្វើត្រាប់តាម ឬ វាយធ្វើបាបកុមារពិការភ្នែកក៏មានដែរ ។ តែជាញឹកញាប់ពួកគេគ្មានចិត្តសណ្តែកសប្បុរសឃ្លាតសាមញ្ញ ដោយទុកកុមារដែលមិនអាចមើលឃើញច្បាស់ឱ្យនៅក្រៅការលេងកំសាន្ត ឬ សកម្មភាពនានារបស់ពួកគេ ។

> វិធីជួយក្មេងៗឱ្យយល់ថា តើការមើលមិនឃើញនោះយ៉ាងដូចម្តេច?

ជារឿយៗកុមារបញ្ចេញឬក្រពាមមិនសណ្តែកសប្បុរស ពីព្រោះពួកគេខ្លាចនូវអ្វីដែលពួកគេមិនយល់ ។ នៅពេលពួកគេយល់ កុមារអាចក្លាយជាអ្នកជួយដល់ក្មេងម្នាក់ទៀត ឬ ជាមិត្តភក្តិ ។ នេះជាល្បែងកំសាន្តមួយចំនួនដែលអាចជួយក្មេងឱ្យយល់អំពីភាពពិការភ្នែក :-

ល្បែងកំសាន្ត : ស្រវាំងភ្នែក

ក្មេងអាចស្វែងរកឱ្យឃើញថា តើការមើលមិនឃើញនោះមានសភាពយ៉ាងណា បើសិនជាពួកគេ :-

ពាក់វែនតាមក្រាស់របស់នរណាម្នាក់ ឬ វែនតាការពារពន្លឺថ្ងៃដែលចាស់ មានស្នាមកោសឆ្លុតធ្លាក់ធ្ងន់។

គ្របមុខពួកគេជាមួយនឹងក្រដាសស្តើង មួយផ្ទាំង ឬ សម្ភារៈដទៃទៀតដែលអាចឱ្យពួកគេមើលឃើញយ៉ាងតិចបំផុត។

ដើម្បីមើលឃើញអក្សរទាំងនេះ ខ្ញុំត្រូវតែមើលឱ្យជិតបែបនេះ ហើយវានៅតែពិបាកមើលឃើញទៀត!

បន្ទាប់មកឱ្យក្មេងៗសាកល្បងមើលអ្វីមួយដែលតូចល្អិតដូចជា ផ្ទៃសំណាញ់លើស្លឹកឈើ ឬ អក្សរតូចល្អិតលើកំប៉ុងដែក ។ ស្នើឱ្យក្មេងៗប្រាប់ថាពួកគេមានអារម្មណ៍បែបណាក្នុងការសាកល្បងមើលរបស់របរទាំងនេះ ។ តើពួកគេដាក់វត្ថុទាំងនេះជិតប៉ុណ្ណាដើម្បីអាចឱ្យភ្នែកពួកគេមើលឃើញច្បាស់ល្អ?

ល្បែងកំសាន្ត : ការនាំផ្លូវភូមារពិការភ្នែក

ឱ្យកុមារចាប់គូគ្នា។ ចូរយកក្រមាចងជុំវិញភ្នែករបស់កុមារម្នាក់ ធ្វើដូច្នោះនាងមិនអាចមើលឃើញអ្វីទាល់តែសោះ ហើយឱ្យក្មេងម្នាក់ទៀតធ្វើជាអ្នកនាំផ្លូវនាង។ អ្នកនាំផ្លូវត្រូវនាំបុគ្គល "មើលមិនឃើញ" ដើរ ហើយឱ្យនាងស្លាប់វត្ថុប្លែកៗគ្នា និងនាំនាងដើរដោយសុវត្ថិភាព។ ក្រោយពេលលេងល្បែង ចូរលើកទឹកចិត្តក្មេងឱ្យនិយាយអំពីសំណួរទាំងនេះ :-

- នៅពេលមើលមិនឃើញ តើពួកគេមានអារម្មណ៍យ៉ាងណា ?
- តើពួកគេខ្លាចឬទេ?
- តើអ្នកនាំផ្លូវបានធ្វើអ្វីខ្លះ ដែលមានប្រយោជន៍ និងគ្មានប្រយោជន៍?
- តើអ្នកនាំផ្លូវគួរធ្វើអ្វីដែលគ្រាន់បើជាងនេះ?
- តើអ្នកទុកចិត្តអ្នកនាំផ្លូវរបស់អ្នកឬទេ?

ល្បែងកំសាន្ត : ស្វាមមិត្តភក្តិ

យកកំណាត់ចងជុំវិញភ្នែករបស់ក្មេងម្នាក់ ធ្វើដូច្នោះនាងមិនអាចមើលឃើញអ្វីទាល់តែសោះ។ បន្ទាប់មកឱ្យនាងសាកល្បង ចំណាំមិត្តភក្តិនាងដោយការស្ទាបពួកគេ ឬ នាងអាចសាកល្បងចំណាំវត្ថុខុសៗគ្នាតាមរយៈការស្ទាប។ បន្ទាប់មកពិភាក្សាគ្នាអំពី ថាតើការមិនអាចមើលឃើញនោះវាយ៉ាងណា។

ល្បែងកំសាន្ត : នោះជាក្លិនអ្វី?

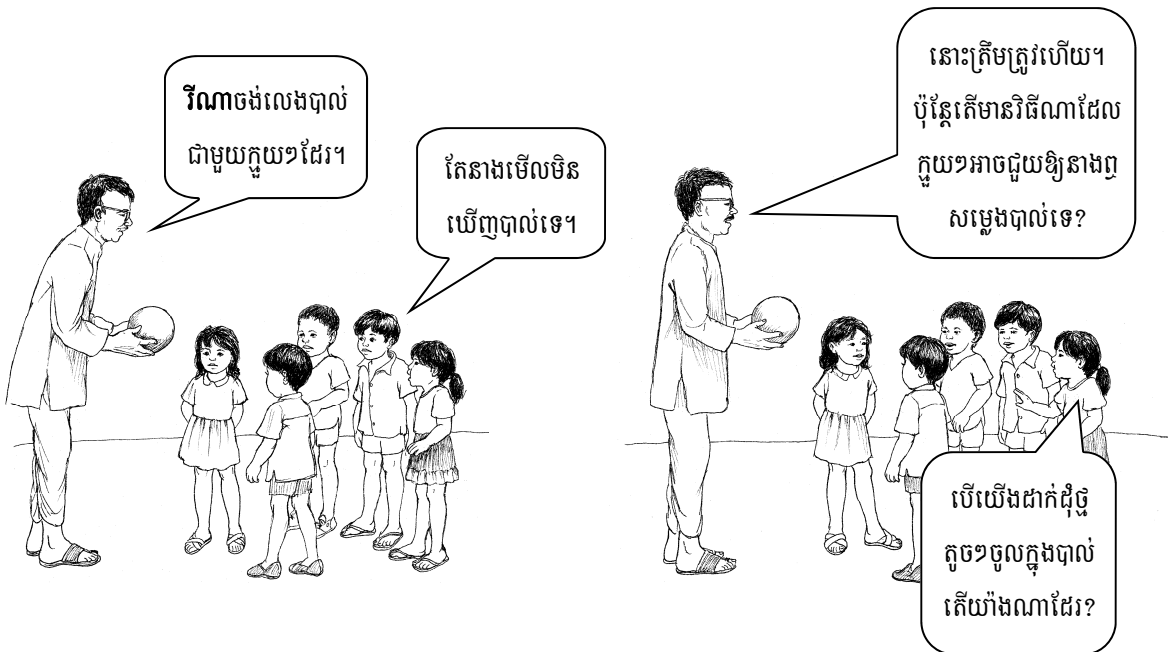

ចូរយកកំណាត់ចងជុំវិញភ្នែកកុមារមួយក្រុម ធ្វើដូច្នោះពួកគេមិនអាចមើលឃើញអ្វីទាល់តែសោះ។ បន្ទាប់មកយករបស់អ្វីមួយ ដែលមានក្លិនឆ្ងល់ខ្លាំង ដាក់ចំពីមុខក្មេងម្នាក់ៗដូចជា សំបកក្រូចពោធិ៍សាត់, ស្លឹកតែ, កាហ្វេត្រាប់, ចេក ឬ ដំណាំក្នុងភូមិ។ ចូរសង្កេតមើលបើសិនជាកុមារអាចស្គាល់វត្ថុទាំងនេះ ដោយក្លិនរបស់វា។

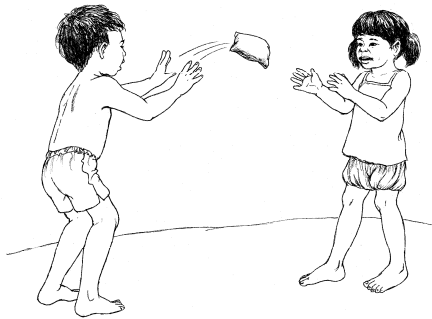
ក្រោយពីកុមារលេងល្បែងទាំងនេះហើយ ចូរពន្យល់ពួកគេថា ជាធម្មតាវិញ្ញាណនៃការស្ទាប ឬ ប៉ះ, ការហិតក្លិន, និងការភ្ជក់រសជាតិរបស់មនុស្សពិការភ្នែកនឹងកាន់តែពូកែឡើង ដោយសារពួកគេមិនអាចមើលឃើញ។

➢ វិធីជួយក្មេងៗឱ្យបញ្ចូលកុមារដែលមិនអាចមើលឃើញទៅក្នុងល្បែងកំសាន្តរបស់ពួកគេ

ជារឿយៗក្មេងមិនបានដឹងថាកុមារដែលមិនអាចមើលឃើញច្បាស់អាចលេងកំសាន្តជាមួយពួកគេ បើសិនជាពួកគេ កែប្រែល្បែងកំសាន្តនោះបន្តិចបន្តួច។ ឧទាហរណ៍ :-

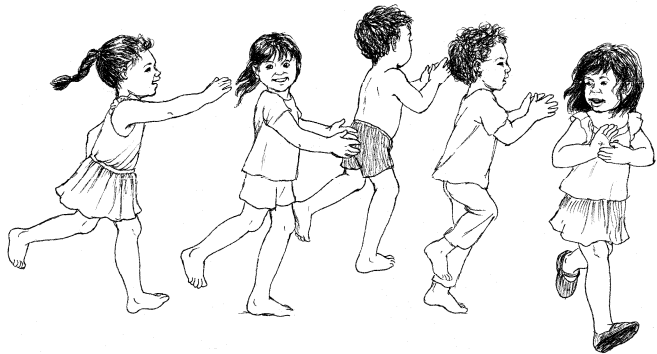
នេះជាយោបល់មួយចំនួនទៀតសំរាប់ការដាក់បញ្ចូលកុមារដែលមិនអាចមើលឃើញច្បាស់ក្នុងក្លែងកំសាន្ត :-

យកស្បោងមួយ ហើយដាក់គ្រាប់សណ្តែក ឬ ច្រកអង្ករឱ្យពេញ ក្នុងស្បោង បែបនេះក៏អាចប្រើជំនួសបាល់ក្នុងក្លែងកំសាន្តបោះបាល់បានដែរ ។ ស្បោងនឹងបញ្ចេញសូរសម្លេងនៅពេលបោះ និងពេលវាធ្លាក់ប៉ះដី ឬ សាកល្បងលេង "ចាប់" ដោយការរមៀលបាល់នៅលើដី ឬ ផ្ទៃរាបស្មើ ។ កុមារអាចស្តាប់ឮបាល់នៅពេលវារមៀល និងចាប់វា ។

បើកុមារអាចមើលឃើញពណ៌ភ្លឺ ចូរប្រើស្បោង ឬ កំណាត់ដែលមានពណ៌ភ្លឺ។

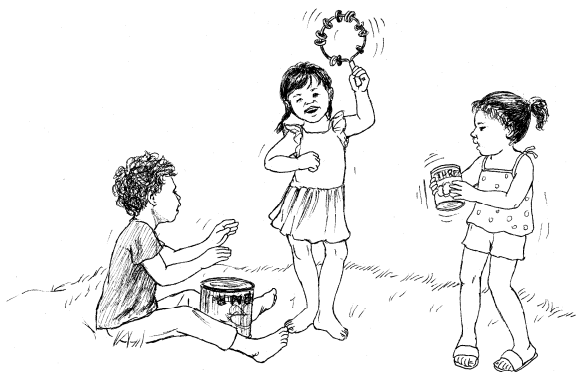
កុមារដែលមិនអាចមើលឃើញច្បាស់អាចចូលរួមក្លែងលេងដេញចាប់ បើសិនជាក្មេងៗទាំងអស់ខ្លួន ឬក៏ហូចនៅពេលពួកគេរត់ ឬ មានអ្វីមួយចងជាប់នឹងខ្លួនពួកគេ ដើម្បីធ្វើឱ្យពួកគេជាសញ្ញាដល់កុមារដែលមិនអាចមើលឃើញច្បាស់ ។

កុមារដែលមិនអាចមើលឃើញច្បាស់អាចលេងលោតអន្ទាក់ បើសិនជាមានកញ្ចឹងចងជាប់នឹងខ្សែអន្ទាក់ ។

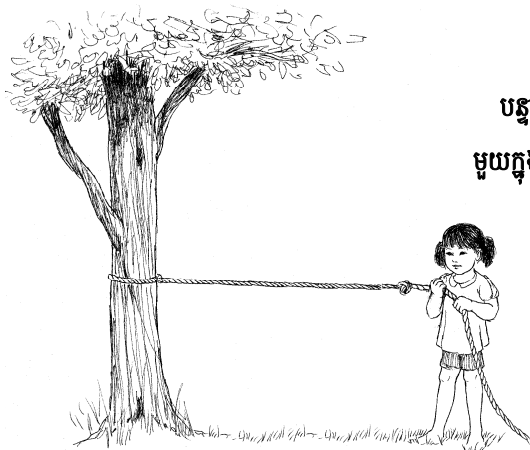
កុមារតូចអាចប្រើកំប៉ុងសំរាប់ធ្វើជា ស្តរ, ប្រដាប់ក្រឡុកធ្វើពីកំប៉ុងដែកហើយដាក់ដុំថ្មតូចៗចូល ឬ គម្របដបដោតខ្សែជាចង្កោម ដើម្បីធ្វើជាប្រភេទឧបករណ៍តន្ត្រីខុសៗគ្នា (សូមអានទំព័រ 185) ។

ការគូររូបលើដីខ្សាច់សើម
ឬ លើភក់ ជួយឱ្យកុមារស្ថាបនា
រូបអ្វីមួយដែលនាងបានគូរ ។

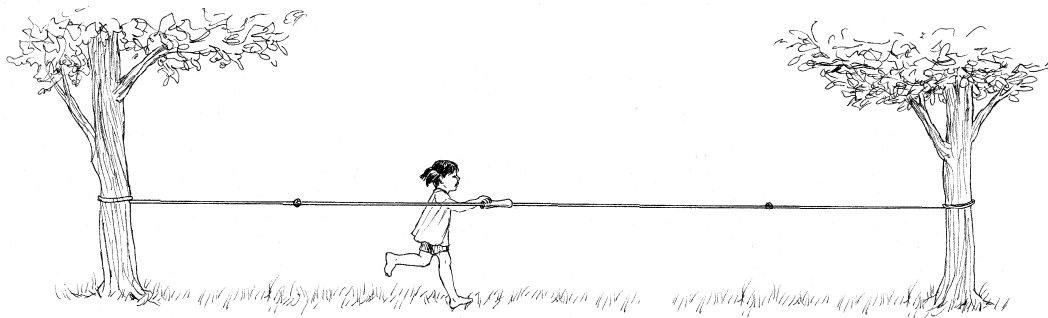
កុមារដែលមិនអាចមើលឃើញច្បាស់អាចរត់ប្រណាំងដោយប្រើខ្សែចងរវាងដើមឈើពីរ បែបនេះ :-

ចងចុងខ្សែម្ខាងជាប់ទៅដើមឈើមួយ។
បន្ទាប់មកលើខ្សែដដែលនោះ ចូរក្នុងចំណងធំ
មួយក្នុងប្រវែង 1 ឬ 2 ម៉ែត្រពីដើមឈើទីមួយ។

ចូរសឹកចុងខ្សែចូលតាមបំពង់ដូចជា បំពង់ឫស្សីមួយកង់ខ្លី ។

ចូរក្នុងចំណងធំមួយទៀតនៅប្រវែង 1 ឬ 2 ម៉ែត្រពីដើមឈើទីពីរ។ បន្ទាប់មកចងកន្ទុយ
ខ្សែជុំវិញដើមឈើទីពីរ។ ត្រូវធ្វើយ៉ាងណាកុំឱ្យបំពង់ឫស្សីចេញរួចពីចំណងក្នុង។

ចំពោះគំនិតបន្ថែមទៀត ឱ្យកុមារនៅក្នុងសហគមន៍ប្រាប់ដល់អ្នក ។ ចាំមើលថាតើនរណាអាចលើកឡើងនូវគំនិត
ដែលលេចធ្លោបំផុតនៃរបៀបដាក់បញ្ចូលកុមារដែលមិនអាចមើលឃើញច្បាស់ទៅក្នុងល្បែងកំសាន្តរបស់ក្មេងៗ ។

គម្រោងនៃសហគមន៍

ការសាងសង់សួនលេងកំសាន្តរបស់កុមារ គឺជាសកម្មភាពដែលអាចជួយកុមារ និងសមាជិកសហគមន៍រៀនធ្វើការ រួមគ្នា ហើយមានអ្វីៗយ៉ាងសាមញ្ញមួយចំនួនដែលអាចធ្វើឱ្យសួនលេងកំសាន្ត ក្លាយជាកន្លែងកំសាន្តសប្បាយសំរាប់កុមារគ្រប់ រូប ។ ពេលនោះកុមារដែលមិនអាចមើលឃើញច្បាស់ លែងមានអារម្មណ៍នៅដាច់ឡែកពីគេឯង ។ កុមារគ្រប់រូបនៅក្នុង សហគមន៍នឹងបានរីករាយជាមួយគំនិតដែលបានផ្តល់នៅទីនេះ ។

ការសាងសង់សួនលេងកំសាន្តសំរាប់កុមារ

ជាការប្រសើរបំផុត ការប្រើសម្ភារៈក្នុងស្រុកដែលមានតម្លៃថោក ហើយងាយស្រួលក្នុងការសាងសង់សួនលេង កំសាន្ត ។ សួនលេងកំសាន្តនឹងផ្តល់ឱ្យកុមារ និងឪពុកម្តាយមានឱកាសដើម្បីសាកល្បងការលេងកំសាន្តអ្វីមួយដែលប្លែកៗ ។ ក្រោយមកទៀត ឪពុកម្តាយអាចសាងសង់នៅផ្ទះរបស់ខ្លួននូវអ្វីដែលអាចឱ្យកូនរបស់គាត់លេងកំសាន្តដោយតម្លៃថោក ឬ មិនចំណាយលុយ ។ ចំពោះហេតុផលនេះ សួនលេងកំសាន្តសំរាប់កុមារអាចសាងសង់ពីមែកឈើ និងបង្គោលឈើវែងៗ សំបក កង់ឡានចាស់ៗ និងសម្ភារៈ "សំណល់ដែលគេបោះចោល" គឺវាគ្រាន់បើជាសួនលេងកំសាន្តដែលហ្នឹង ហើយផលិតពីដៃកង្វែរ ហើយចំណាយអស់ដើមទុនច្រើន ។

សួនលេងកំសាន្តសំរាប់កុមារគ្រប់រូប

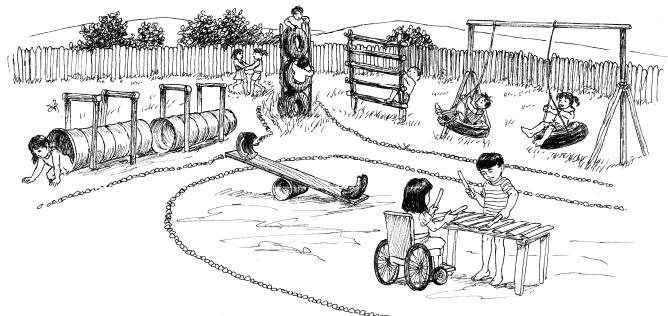
វិបារាំង ជា ក្រុងមួយនៅដាច់ស្រយាលក្នុងប្រទេសបូលីវ៉ា ។ ដោយសារផ្លូវខូច ការធ្វើដំណើរតាមរថយន្ត ពីក្រុងវិបារាំង ទៅទីក្រុងដែលនៅជិតវាបំផុតត្រូវចំណាយពេល 30 ម៉ោង ។ **វិបារាំង** ជា ក្រុងក្រីក្រមួយដែល គ្មានប្រព័ន្ធទឹកឡើយ ហើយប្រជាជនជាច្រើនរស់នៅក្នុងក្រុងនេះគ្មានភ្លើងអគ្គិសនីប្រើប្រាស់ ។ ឪពុកម្តាយដែលមាន កូនពិការមួយក្រុមបានចាប់ផ្តើមធ្វើការប្រជុំរៀងរាល់ 2 សប្តាហ៍ម្តង ។ ពួកគាត់បានដឹងថាក្រុមរបស់គាត់ក្លាយជា អ្នកជំនាញអំពីតម្រូវការកូនៗរបស់ពួកគាត់ ។

ពួកគាត់ចង់ធ្វើការអប់រំសហគមន៍អំពីកុមារពិការ ដោយសារពួកគាត់បានដឹងយ៉ាងច្រើនអំពីពិការភាព ។ ពួកគាត់បានសំរេចចិត្តសាងសង់ "សួនលេងកំសាន្តសំរាប់កុមារគ្រប់រូប" មួយកន្លែង ដើម្បីឱ្យកុមារពិការនិងកុមារមិន ពិការមកជួបជុំគ្នាតាមរយៈការលេងកំសាន្ត ។

គំនិតដំបូងរបស់ក្រុមឪពុកម្តាយបានគិតថា គម្រោងនេះត្រូវចំណាយពេលអស់តែ 3 ថ្ងៃនោះ បានក្លាយទៅ គម្រោងមួយធំជាងការគិតរបស់ពួកគាត់ នៅពេលដែលមនុស្សម្នាចាប់ផ្តើមវិនិច្ឆ័យគំនិតកាន់តែច្រើនសំរាប់សួន លេងកំសាន្ត ។ ពួកគាត់បានទទួលការបរិច្ចាគពីក្រុមហ៊ុន និងចំការនានាដែលបានផ្តល់ដុំដី, ដែកគោល, ឈើ, និង ដើមឈើ ។ សួនលេងកំសាន្តបានបញ្ចប់រួមមាន រង, កៅអីរ៉ែងសំរាប់អង្គុយលេង, ដើមឈើ, ហើយមានបំពាក់ ឧបករណ៍ទាំងឡាយសំរាប់កន្លែងលេងកំសាន្តរបស់កុមារដែលធ្វើពីឈើក្នុងស្រុក និងសំបកកង់ឡានចាស់ៗ ។

ក្មេងៗរីករាយរាល់លេងតាមប្រហោងធុងសាំង ឬ ស្តារចាស់ៗដែលលាងសំអាតហើយ។ កុមារពិការភ្នែក នឹងរីករាយធ្វើសម្លេងពួកគេឱ្យខ្លាំងនៅក្នុងសួរ។

សាកល្បងដាក់បញ្ចូលប្រភេទទោងខុសៗពីគ្នា។ ធ្វើទោងខ្លះ ទាបល្មមសំរាប់ឱ្យកុមារតូចៗលេងដល់ដោយខ្លួនឯង។

កុមារដែលមិនអាចមើលឃើញច្បាស់នឹងអាចរកអ្វីៗឃើញ ហើយអាចប្រើឧបករណ៍លេងកំសាន្ត បើសិនជាឧបករណ៍ ទាំងនោះត្រូវបានលាបពណ៌ភ្លឺច្បាស់។ កុមារពិការភ្នែកនឹង អាចរកឃើញផ្លូវនៅជុំវិញ បើសិនជាចិញ្ចើមផ្លូវមានគែម ហើយកន្លែងខ្លះមានស្មៅ និងកន្លែងខ្លះទៀតគ្មានស្មៅ។

ក្មេងៗចូលចិត្តធ្វើសម្លេងដោយគោរ, ទះ ឬ វាយរបស់របរ។ ជាពិសេសកុមារពិការភ្នែកចូលចិត្តលេងល្បែងប្រភេទនេះ។

ការផ្តល់យោបល់ចំពោះសួនលេងកំសាន្តសំរាប់កុមារគ្រប់រូប

- ទាក់ទាញមនុស្សជាច្រើននៅក្នុងសហគមន៍ឱ្យចូលរួមបានច្រើនតាមដែលអាចធ្វើបាន នៅក្នុងការសាងសង់ និងថែទាំសួនលេងកំសាន្តសំរាប់កុមារ ។ សួនលេងកំសាន្តត្រូវតែសំអាត និងជួសជុលឱ្យបានឡើងទាត់ ហើយត្រូវការធ្វើផែនការនិងការរៀបចំ ។
- សួនលេងកំសាន្តសំរាប់កុមារត្រូវរៀបចំឱ្យសាមញ្ញ និងសាងសង់ពីសម្ភារៈក្នុងស្រុកមានតម្លៃថោក ។ តាមវិធីនេះមនុស្សម្នាអាចចម្លងគំនិតតាមគំរូនេះ និងសាងសង់ឧបករណ៍សំរាប់កូនរបស់ពួកគាត់នៅផ្ទះរបស់ខ្លួន ។
- សំរាប់បង្គោលឈើវែងៗដែលត្រូវដាំទៅក្នុងដី ចូរប្រើប្រភេទឈើដែលមិនងាយពុករាត់ពាក់ ។ ចូរលាបចុងបង្គោលដែលដាំបញ្ចូលទៅក្នុងដីជាមួយប្រេងម៉ាស៊ីន, ជ័រ ឬ ថ្នាំកំចាត់សត្វល្អិត ឬ ថ្នាំការពារកុំឱ្យផ្សិតដុះជាប់បង្គោល ។
- ទោងអាចចងព្យួរពីខ្សែពួរ ឬ ច្រវ៉ាក់ ។ ខ្សែពួរគឺថោកជាង តែអាចផុយ ឬ រាប់ខូចបំផុត ។ ខ្សែនីឡុង ឬ ប្លាស្ទិកមិនងាយផុយពេលត្រូវភ្លៀង តែវាងាយស្រួយនៅក្រោមកំដៅថ្ងៃ ។
- ចូរពិនិត្យភាពរឹងមាំរបស់បង្គោល និងខ្សែឱ្យបានញឹកញាប់ដោយឱ្យមនុស្សមានទម្ងន់ធ្ងន់ពីរ-បីនាក់ទាញវាម្តងមួយៗ ។ ប្តូរខ្សែចេញនៅពេលវាចាប់ផ្តើមចុះខ្សោយ ។
- ត្រូវធ្វើយ៉ាងណាឱ្យកុមារចូលរួមនៅក្នុងការរចនាបង្គោលសាងសង់ ការសាងសង់និងថែទាំសួនលេងកំសាន្ត ។ កុមារអាចបំពេញការងារជាច្រើនដោយមានមនុស្សធំជួយណែនាំពួកគេ ។

